

України з ЄС було прискорення процесу інтеграції України до європейського економічного та політичного простору. Після повномасштабного вторгнення Україна відправила заявку на вступ до Європейського Союзу у лютому 2022 року [2]. У червні того ж року Європейська Комісія одностайно рекомендувала надати Україні статус кандидата на вступ до ЄС, що було підтримано всіма 27 країнами-членами Союзу.

Це рішення Європейського Союзу відображає важливий символічний крок на шляху інтеграції України до ЄС і підтверджує підтримку європейських прагнень України. Після отримання статусу кандидата Україна зобов'язана провести ряд реформ у політичній, економічній та правовій сферах відповідно до вимог ЄС для подальшого просування у процесі вступу. Україна розраховує на отримання повноправного членства у ЄС до 2030 р., проте успішність цього процесу значно залежатиме від внутрішніх перетворень в Україні та позиції ЄС. Прискорення євроінтеграції України стало важливим стратегічним пріоритетом як для самої України, так і для Європейського Союзу, особливо на тлі геополітичних викликів.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/zd/e_iovt/arh_iovt2022.htm.
2. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=5db0599-BiuletenStanuTorgovelnikhVidnosinMizhUkrainoiuTasU2022-Rotsi>.

Дробчак М. О., канд. екон. наук Михайленко О. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОЦІНКА ПОДІБНОСТІ ГАЛУЗЕВИХ СТРУКТУР ВВП УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄВРОПИ

Кількісне зростання економіки, виражене у збільшенні ВВП, визначається як ключовий показник успішності [1], однак якісні зміни у структурі цього макроекономічного показника також відіграють не останню роль у формуванні гео економічного потенціалу країни. Перш за все, йдеться про галузеву структуру економіки. Домінування тієї чи іншої галузі в структурі ВВП вказує на еконо-

мічний фокус і фактично відображає баланс між національними інтересами та можливостями певної країни і, таким чином, може слугувати індикатором її розвитку.

Однак економіка будь-якої країни функціонує в особливому культурно-географічному та історичному контексті, що робить відмінності в галузевій структурі валового внутрішнього продукту абсолютно виправданими. Наприклад, в деяких країнах переважає сільське господарство, в інших – промисловість або ж фінансові послуги. Це пов'язано з наявністю або відсутністю тих чи інших ресурсів у країни. Таким чином, можна висунути гіпотезу про те, що структури економік країн зі схожими характеристиками – площа країни, наявність природних ресурсів, природні умови, історичне минуле тощо – максимально подібні, а будь-які відхилення свідчать про неоптимальне використання власних ресурсів і, відповідно, втрату частини економічного потенціалу.

Оскільки Україна зробила крок у напрямку інтеграції з Європейським Союзом, підписавши Угоду про асоціацію [2], важливо дослідити галузеву структуру її економіки і порівняти її з репрезентативними країнами різних регіонів Європи. Це допоможе врахувати досвід успішних країн, з'ясувати, який курс має обрати Україна для досягнення своїх цілей в контексті глобальної економіки та її зростання, і визначити, чи потребує галузева структура нашої країни суттєвих якісних змін.

Очікується, що галузева структура України буде найбільш схожою до обраного представника Східної Європи. Це підтвердить гіпотезу про подібність структури економіки у країн з аналогічними культурно-географічними та історичними умовами.

В рамках дослідження, окрім України, розглядаються такі країни: Румунія, що є представниками Східної Європи; Португалія, яка є типовою країною Південної Європи; та Нідерланди – класичний представник Західної Європи.

Для розрахунку частки кожного виду діяльності у ВВП обраних країн використано відповідні дані Державної служби статистики України та Євростату за 2022 рік (дата проведення розрахунків – березень, 2024 року). Отримані результати представлено на рис. 1.

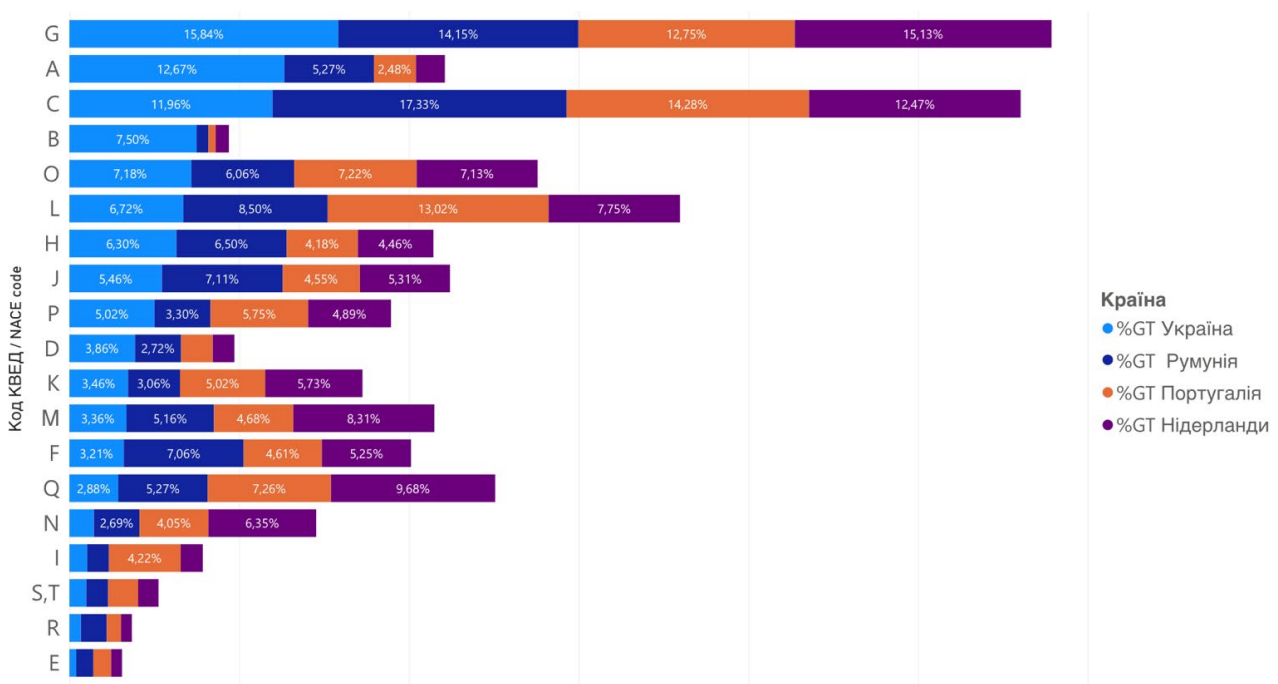
Однак зробити адекватний висновок про подібність галузевих структур України та типових представників різних регіонів Європи, судячи виключно

Том 5. УКРАЇНА В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ ТА ЇЇ ГЕОЕКОНОМІЧНІ ПРІОРИТЕТИ

з часток кожного виду діяльності в ВВП, неможливо. Таким чином, доцільним є розрахунок коефіцієнту подібності структур за наступною методологією [3]:

$$h = 1 - \frac{1}{2} \sum_1^m |d_{jk} - d_{js}|, \quad (1)$$

де h – коефіцієнт подібності структур; d_{jk} – частка галузі j у ВВП країни k ; d_{js} – частка галузі j у ВВП країни s ; m – число складових сукупності (галузей).

Рис. 1. Галузева структура ВВП України та обраних країн Європи, 2022 рік
Джерело: власні розрахунки

Провівши відповідні розрахунки, отримано, що коефіцієнт подібності структур ВВП між Україною та Румунією становить 79,7%, між Україною та Португалією – 74,6%, а галузева структура Нідерландів схожа на українську на 76,8 відсотків.

Як і передбачалось, найбільша подібність простежується між Україною та Румунією, що підтверджує висунуту вище гіпотезу. Втім, незважаючи на те, що обрані країни територіально знаходяться у різних зонах Європи, значення коефіцієнту, вищі за 70% свідчать про дуже значний рівень подібності структур.

Це дозволяє стверджувати, що з точки зору якісних характеристик економіки, Україна може ефективно конкурувати з країнами-членами Євросоюзу, що значно підсилює її геоекономічний потенціал.

Список використаних джерел:

1. Дробчак М.О., Іванов Р.В., Огліх В.В. Аналіз економічного зростання у країнах з різним рівнем економічного розвитку. *Економіка і менеджмент – 2023: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 6-7 квіт. 2023р. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2023.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода Україна від 27.06.2014 р.: станом на 30 листоп. 2023 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
3. Герасименко С.С., Головач А.В., Єріна А.М. Статистика. Київ: КНЕУ, 2000. 467 с.

Дробчак М. О., канд. екон. наук Тарлопов І. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

АНАЛІЗ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ВИЯВЛЕННЯ ШЛЯХІВ БОРОТЬБИ З НЕЮ

Навіть при відсутності абсолютної бідності в українському суспільстві (за межею 1,9 долара США на день), становище України як європейської держави не можна вважати задовільним, особливо в останні роки. Збільшення кількості населення, яке опинилося в умовах бідності, безперечно, є одним із соціально-економічних проявів повномасштабного вторгнення країни-агресора. Так, за даними Світового банку, у 2022 році рівень бідності в Україні зріс з 5,5 до 24,2 відсотків, а за межею бідності опинились 7,1 мільйона людей [1].

Проте важко зробити висновки щодо шляхів поліпшення ситуації лише на підставі кількісних змін, враховуючи унікальний соціально-політичний та економічний контекст кожної країни. Отже, необхідно визначити детермінанти бідності та на їх основі побудувати агрегований індекс, який враховуватиме специфічні умови України і водночас адекватно відобразатиме реальну історичну динаміку рівня бідності. Розрахувавши значення індексу, можна буде виявити механізми боротьби з бідністю в Україні. Оскільки на меті стоїть побудова багатовимірного індексу бідності, відібрано фактори, що характеризують рівень